

Streiken stoppet oss

Det er ei stund siden dette nyhetsbrevet kom ut sist. Det skyldes streiken blant de AF-organiserte. «Marine arter i oppdrett» henter stoffet fra aktiviteten i forskningsmiljøene. Når forskerne var i streik var det heller ikke så mye nytt å bringe.

Kveiteyngelen slapp ifra

- Vi var nok de ved Havforskningsinstituttet som slapp heldigst unna streiken, mener Ole Torrissen, forskningssjef ved Austevoll havbruksstasjon.

- Selv om den ble så langvarig gikk det utrolig bra. Vi mistet to startforingsforsøk på kveiteyngel. De må vi nå utsette til høsten.

- Ellers ble vi forsinket i forhold til søknadsfristene ovenfor Norges forskningsråd, men de har vi fått utsettelse på. På årsbasis får ikke streiken noen konsekvenser. Ved Havforskningsinstituttet var det i alt 136 AF-organiserte i streik.

Kråkebollefôr fra Troms i kommersielt oppdrett

Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning AS (Fiskeriforskning) har laget et fastfôr til kråkeboller. Nå viser det seg at også kongekrabben har sansen for tromsfôret.

- Vi jobber videre med fôret, men det er allerede i bruk hos to kommersielle kråkebolleoppdretter i Troms, opplyser Sten Ivar Siikavuopio.

Fiskegelatin

Kråkebollefôret består blant annet av fiskegelatin. Dette er både en proteinkilde og et klister som gir fôret en gummiaktig konsistens. Dermed løses det ikke opp i sjøvann.

Det er foreløpig ingen som produserer fôret for salg. Fiskeriforskning har lært oppdretterne å lage det til selv.

- Oppskrifta er fritt tilgjengelig, men vi er litt redd for å slippe den løs. Det er viktig at man lager fôret under kyndig veiledning, slik at kvaliteten opprettholdes, forklarer Siikavuopio.

Rett smak

Hensikten med å fôre opp kråkebollene er todelt. Norske kråkeboller har lavt rogninnhold på

grunn av dårlig næringstilgang. Det er rett og slett for mye kråkeboller langs norskekysten. I tillegg skal fôret gi rogn farge, smak og konsistens som tilfredsstiller japanske krav.

- Nå jobber vi med fôroptimalisering. Vi må finne riktig fôringsstrategi, oksygenforbruk og fôrfaktor. Her samarbeider vi med kommersielle oppdrettere.

To fôrer opp

I Troms er det foreløpig to som satser på oppfôring av kråkeboller. Toni Martinsen på Sommarøy har sjødeponi. Torbjørn Grimstad, Stakkvik Havbruksselskap, på Reinøya har gått motsatt veg. Han satser på landanlegg.

Nye adresser

Nyhetsbrevet Marine arter i oppdrett har fått ny adresse på epost og hjemmeside. Epostadressen lyder nå navnet maio@imr.no. Hjemmesiden heter www.imr.no/~info/maio.

For å få frem den lille bølgen gjør du slik: 1. Hold nede ALT-knappen (ALT-Gr på PC), 2. trykk på tasten som viser ^ og " (ved siden av Å-tasten). 3. Slipp ALT-knappen og skriv.

Treg start for forskerstøtte i bedriftene

Foreløpig har kun en bedrift slått til på Norges forskningsråds tilbud om forskerstøtte i produksjonsprosessen. Tilbudet gjelder både kveite- og kamskjell oppdrettere, som kan få støtte på inntil 30 000 kroner.

- Én søknad og ingen henvendelser om spørsmål, bekrefter Unn Myklebost i sekretariatet for forskningsprogrammet «Marine arter i oppdrett». - Vi har annonsert tiltaket, men óg gått ut med tilbud i brev til et trettitalls utvalgte oppdrettere, forteller Myklebost. Hun oppfordrer produsenter og andre med spørsmål til å ta kontakt med henne. Sekretariatet har telefon 55238355.

Forsker

Tilbudet om forskerstøtte i bedriftene gjelder oppdrettere av kveite og kamskjell. Bedriftene

kan søke om støtte til å ha en forsker i bedriften, eller om å få være i en forskningsinstitusjon og tilegne seg kunnskap.

- Jeg tror det er gammel vane som er årsaken til at ikke flere har søkt om forskerstøtte, forteller Siri Bremdal, programstyreleder i «Marine arter i oppdrett». -- Vi ser at oppdretterne fortsetter å ringe til de forskningsmiljøene de er kjent med. Oppslutningen om «Kveitofonen» kan tyde på det. Det kan synes som om det ikke har gått opp for bedriftslederne at de kan benytte seg av dette tilbudet, og hvilken verdi som ligger i det.

Egenkapital

Kan det være at egenandelen blir for høy for mindre bedrifter?

- Jeg tror ikke det. En viss egenkapital må det være, ellers kan vi ikke oppfylle EUs regelverk på dette området, opplyser Bremdal. Egenkapitalen trenger heller ikke være penger. Det kan for eksempel regnes inn arbeidsinnsats. Det er flere måter å gjøre dette på, og det vet de som har holdt på ei stund.

Hvilke bedrifter er det som kan ha nytte av dette tilbudet?

- Oppdrettere som ønsker hjelp i kritiske faser, eller som ser at de har problemer med spesielle ledd i produksjonslinja. Dette bør særlig være interessant for de som har hatt det samme problemet et par år på rad.

- Forskeren kan gå inn i anlegget sammen med de ansatte og gjennomgå data fra produksjonsprosessen. Han kan også komme inn i bedriften og være til stede under kritiske topper i produksjonen. En annen fordel er at forskeren er orientert om nye resultater som kan øke lønnsomheten i produksjonen.

- Ved hospitering i en forskningsinstitusjon kan også oppdretteren tilegne seg nye kunnskaper, tilføyer Bremdal.

Få ut kunnskapen

- Få ut kunnskapen, oppfordrer Pål Terje Huse, daglig leder i Fjord Halibut. Firmaet har fått innvilget støtte fra Norges Forskningsråd for «bedrifts tilpasset implementering og hospitering».

- Forskningsresultatene må omsettes i praktisk næringsarbeid, mener Huse. - Vi søkte kort og godt for å få kunnskaps- og kompetanseoverføring. Vi vil nyttiggjøre oss erfaringene fra forskningsstasjonene, og få resultatene ut i virkelig drift. Jeg har stor tro på praktisk utvikling i en bedrift, koblet opp mot en god porsjon teori. Dette kan smeltes sammen til god næringsutvikling.

- For samfunnet må målsettinga med forskningsmidlene være å skape næring. Forskeren alene skaper sjelden næring. Han er interessert i veldig smale resultater, og det skal han være, understreker Huse. - Det er først når vi går et skritt videre at samfunnet får noe igjen for pengene. Flere forskningsresultat må smelte sammen, trekkes ut av institusjonen og inn i bedriftene. Det er først når vi får industrialisert resultatene at alle forskningsmålene er nådd.

Dette er forskerstøtte i bedriftene

Norges forskningsråd har kalt tilbudet «Bedriftstilpasset implementering og hospitering for oppdrett av kveite eller kamskjell». Ved implementering er det forskningspersonell som tilpasser løsninger og gir opplæring i bedriften. Ei ukes implementering støttes med inntil 30 000 kroner. Bedriften må stille med en tilsvarende egenandel.

Ved hospitering kan oppdretteren tilegne seg lærdom i en forskningsinstitusjon, eller en bedrift som har tatt i bruk ny kunnskap. Ti dagers hospitering støttes med 20 000 kroner. Forskningsrådet dekker ikke lønn, men reise- og oppholdsutgifter.

Sekretariatet for forskningsprogrammet «Marine arter i oppdrett» svarer på spørsmål om tilbudet. Sekretariatet har telefonnummer 55238355 og telefaks 55238353.

issn: 1500-5291, nyhetsbrev finansiert av Norges Forskningsråd administreres av Havforskningsinstituttet, tlf 55238521, faks 55238586, epost maio@imr.no, redaktør: Martin Kristiansen